

Тамара СЕНІНА,

директор музею

Утворення літературно-меморіального музею Юліуша Словацького в м. Кременці – ос
бливе
явище
в
культурному
житті
України
та
Польщі
,
котрі
,
як
сказав
видатний
український
поет
Дмитро
Павличко
, “
після
століть
тяжких
випробувань
мають
спільний
погляд
на
свою
будущину
в

об
,
єднаній
,
демократичній
Європі
,
будують
разом
ту
свою
майбутність
,
як
дві
рівноправні
й
одна
одній
життєво
необхідні
держави
”
.
Це
яскрава
нагода
творити
разом
не
лише
спільні
політичні
,
але
й
спільні
літературно
-
мистецькі
цінності
загальноєвропейського
значення
,
як
цього
прагнув

і
сам
Юліуш
Словацький
.

Тепер, переглядаючи архівні матеріали про створення цього закладу, віддаєш належне польським

,
а
,
згодом
,
і
українським
дослідникам
та
шанувальникам
творчості
великого
поета
,
які
віддавна
мали
намір
втілити
цю
ідею
в
життя
.

Так, в експозиції Музею Землі Кременецької ім. Віллібальда Бессера, заснованому при Кременецькому
ліцеї
Францішеком
Мончаком
(
його
першим
директором

),
ще
в
1937
році
існував
розділ
,
присвячений
життю
і
творчості
Юліуша
Словацького
.
Тут
же
,
в
травні
-
вересні
1939
року
,
з
ініціативи
пані
Марії
Данілевич
,
науковця
Національної
бібліотеки
у
Варшаві
,
та
з
участю
випускників
Варшавської
Академії
Мистецтв
—
художників

Халіни
Центкевіч
і
Леона
Міхальського
була
організована
розширена
стаціонарна
виставка
“

Словацький
на
тлі
епохи
”

·
Чисельна
кількість
оригінальних
експонатів

,
переданих
з
Національної
бібліотеки
та
приватних
колекцій
Варшави

,
багатогранно
розкривала
особистість
поета

·
А
тому
вже
в
травні

,
після
закінчення
роботи
над

виставкою

,
вона
мала
сотні
зацікавлених
відвідувачів
і

,
особливо

,
школярів

,
які
з
,

їжджалися
сюди
з
усієї
округи

.
її
ж
відкриття

,
було
заплановане
на

4
вересня
того
ж
1939
року

—
в
день
з
,

їзду
полоністів
що
співпадало
із
130-

ою
річницею
від
дня
народження
Юліуша
Словацького

.
Очевидно
,
у
недалекому
майбутньому
ця
виставка
мала
послужити
створенню
музею
поета
в
родинній
садибі
його
батьків
.

Доля розпорядилася інакше. 2 вересня почалася друга світова війна. На Польщу були скинуті перші бомби.

.
Марія
Данілевич
,
відчуваючи
усю
трагічність
ситуації
і
небезпеки
,
яка
нависла

над
долею
її
країни
та
особистими
речами
Словацького
,
що
залишилися
в
Кременці
,
уже
10
вересня
приїхала
сюди
з
Варшави
.
Разом
з
куратором
ліцею
Стефаном
Чарноцьким
та
бібліотекарем
Мечиславом
Задружним
за
два
дні
упакувала
експонати
і
з
їхньою
допомогою
заховала
в
надійному
ліцейному
сховищі

усе

,

що

могло

туди

поміститись

...

12

вересня

,

фашисти

бомбили

Кременець

.

І

вже

17

вересня

Марія

Данілевіч

назавжди

залишила

це

місто

.

Далі

її

чекала

еміграція

за

кордон

,

куди

змушена

була

виїхати

разом

з

чоловіком

.

Йому

,

як

досвідченому

польському

військовому

інженеру

,
загрожувала
розправа
фашистів

.
Дорога
пролягла
через
Румунію

,
в
Німеччину

...
Після
цього
вона
вже
ніколи
не
навідувалась
до
Кременця

,
так
само

,
як
і
не
поверталася
в
Польщу

.
Залишилися
лиш
спогади
про
довоєнні
роки
та
події

,
якими
жила
пізніше

в
Парижі

,
Лондоні
і

,
згодом

,
у
Лісабоні

.

Між тим 17 вересня 1939 року відбулося возз'єднання Західноукраїнських земель із Східною
Україною
і

представники
 нової
радянської
влади

в
Кременці
з

листопада
1940

року
відкрили

у
родинній
садибі
батьків
поета

“

Будинок

-

музей
Юлія
Словацького
”

.

Цю
подію
розрекламувала
центральна

всесоюзна

газета

«

Известия

»

та

інші

періодичні

видання

.

В

основу

новоствореного

закладу

вкладалися

більшовицькі

,

мотиви

,

підкреслюючи

тим

самим

переваги

радянського

способу

життя

над

минулим

—

в

умовах

польської

влади

,

яка

так

і

не

спромоглася

створити

музей

поета

.

В

експозицію

ввійшли

переважно
ті
речі

,
які
не
вдалося
сховати
в
ліцеї

.
Заклад
став
філіалом
Кременецького
краєзнавчого
музею

,
який
очолював
Олександр
Цинкаловський

.
Завідувачем
філіалу
призначили
пана
Кринського

-
вчителя
однієї
із
шкіл
міста

,

Однак музей довго не проіснував. 2 липня 1941 року в Кременець увійшли фашисти і його діяльність була припинена

.
Частина
експонатів

зберігалася
у
музичній
школі
,
інша
—
приватно
у
кременчан
.

Щодо їх дальшої долі, то в 1943 році речі, котрі тривалий час, знаходилися у сховищі ліцею

,
вдалося
перевезти
до
Польщі
.

Це
зробили
колишні
викладачі
ліцею
Станіслав
Герbst
та
Адам
Недзвецкій
.

Однак
,
частина
експонатів
якимсь
чином
опинилася
у
Львові
.

Об
,
ємні

речі
(
шафа
,
диван
,
м
,
які
стілці
,
два
роялі
(
один
з
яких
—
клавікорд
«
Жирафа
»
)
та
інші
)
а
також
оригінальне
олійне
полотно
«
Млистий
ранок
над
морем
»
,
автором
якого
був
Юліуш
Словацький
,
вишивка
матері

поета
й
інші
залишилися
в
Кременці
.

Після війни музей у родинній садибі Словацьких не відновлювався. Будинок викупила єврейська сім'я.
Усі речі, збережені під час війни, знову були перенесені в "Музей Землі Кременецької", який продовжив свою діяльність в учительському інституті (колишньому ліцеї).
Предмети

та
інші
речі
,
пов
,
язані
зі
Словацьким
,
послужили
створенню
окремого
розділу
в
ньому
.
Проте
,
з
призначенням
на
посаду
ректора
цього
вузу
—
Бригінця
,
музей
припинив
своє
існування
.
За
клопотанням
шанувальників
музейної
справи
знехтувана
експозиція
була
перенесена
в
будинок
,

що
знаходився
неподалік
інституту
(
тепер
—
вулиця
Козубського
, 6,
тут
майже
з
перших
років
XX
1
століття
діє
Кременецько
-
Почаївський
державний
заповідник
).

Згодом, а це було на початку п'ятдесятих років, за розпорядженням місцевої влади експозицію розмістили в приміщенні колишньої духовної консисторії.
Відтоді і почав діяти Кременецький краєзнавчий музей з окремим

розділом

,
присвяченим
Юліушу
Словацькому

.
В
окремому
залі
була
збудована

,
розширена
експозиція

,
присвячена
його
життю
і
творчості

.
Оформляв
її
науковий
працівник
Микола
Барановський

,
котрий
,
як
відчувалося

,
робив
її
під
диктування
тодішньої
влади

.
Червоні
рами

,
в
які
були

поміщені
фотографії

,
та
відсутність
смаку
справляли
жалюгідне
враження

.
До
того
ж
зал
був
заполітизованим

.
Постать
Словацького
ховалася
за
чисельною
кількістю
портретів
декабристів

,
письменників
російської
та
іншої
світової
літератури

.
Тоді
ж
таке
вирішення
побудови
експозиції
вважалося
єдино
вірним

.
Єдиною
окрасою
залу

були
меблі
з
епохи
романтизму
і
деякі
речі

,
що
належали
Словацьким
та
залишилися
в
Кременці
не
вивезеними

.
У
1959
році

,
на
честь
150-
ї
річниці
з
дня
народження
поета

,
експозиція
була
відкрита

.
Її
першими
відвідувачами
стали
видатний
український
поет
Максим
Рильський

та
Генеральний
Консул
Польщі
в
Україні
(
з
Києва
)
Ванда
Міхалевська
,
які
були
запрошені
на
урочистості
в
Кременець
.
Того
ж
самого
року
на
подвір
,
ї
колишньої
садиби
Словацьких
(
і
в
той
час
діючої
там
бібліотеки
ім
.
Ю
.
Словацького
)

встановили
пам'
ятник
поету
,
автором
якого
був
учень
Кременецької
середньої
школи
№
2
Микола
Мотусевич
.

Згодом, у 1960 році, у краєзнавчий музей, на посаду завідувача фондами, була прийнята Маргарита Гецевич

.
А
поскільки
Микола
Барановський
у
музеї
більше
не
працював
і
наукових
працівників
було
всього
двоє
,
то
вона
з
власної

ініціативи
почала
поступово
удосконалювати
експозицію

,
надаючи
їй
охайнішого
естетичного
вигляду

.
В
1968
році
директором
музею
призначили
Василя
Воляника
і
пані
Маргариті
було
доручено
очолити
новостворений
літературний
відділ

.
У
1969
році
вона
повністю
перебудувала
експозицію
і
доповнила
її
новими
розділами
,
що
дало
можливість

багатогранно
розкрити
особистість
поета
,
відсіяти
усе
другорядне
і
залишити
його
в
центрі
уваги
.
Відтоді
зал
набув
назви
літературно
-
меморіального
.

Саме напередодні вшанування 160-річчя з дня народження Юліуша Словацького, а це було
у
1968
році
,
Василь
Воляник
звернувся
у
Міністерство
культури
України
з
клопотанням
про
створення
музею
поета
в

родинній
садибі
його
батьків
і
вже
незабаром
у
Спілку
письменників
України
була
відряджена
завідуюча
літературним
відділом
краєзнавчого
музею
Маргарита
Гецевич
.
У
Києві
і
відбулася
незабутня
для
неї
зустріч
із
видатним
українським
поетом
Миколою
Бажаном
.
Було
несподіванкою
,
що
саме
в
той
день
у
Спілці

обговорювалося
питання
про
відзначення
річниці
поета
в
Кременці
.
Микола
Бажан
,
не
відкладаючи
справ
,
відразу
ж
проінформував
про
ідею
створення
такого
музею
представництво
ЦК
України
,
на
що
одержав
обнадійливу
відповідь
.

На високому міждержавному рівні відбулися в 1969 році урочистості в Кременці Участь
у
них
Миколи
Бажана
,
видатного
польського
поета

Ярослава
Івашкевича

,
Дмитра
Павличка
та
багатьох
інших
письменників
і
поетів
України

,
Польщі

,
Росії

,
Білорусії
і

Литви
стала
особливо
пам

,
ятною
для
кременчан

.
Проте

,
розмови
про
створення
музею
і
надалі
залишалися
даремними
сподіваннями

.
На
території
садиби

,
хіба
що

,
був
відкритий
новий
пам
,
ятник
поету
,
автором
якого
був
видатний
український
скульптор
із
Києва
Василь
Бородай
.

Тим часом, у краєзнавчому музеї в 1977 році (директором був Венедикт Лавренюк), під керівництвом Маргарити Гецевич відбулася знову повна реекспозиція залу Словацького .
Експозиція переконливо розповідала про життя і творчість поета .
Увага акцентувалася на

урочистостях
з
нагоди
днів
народжень
,
починаючи
від
1909
року
,
що
відбувалися
в
Кременці
.
Тематико
-
експозиційний
план
рецензували
:
Станіслава
Левинська
з
Києва
—
на
той
час
перша
в
Україні
і
Радянському
Союзі
відома
дослідниця
творчості
Словацького
,
а
також
-
представник
(

прізвище
невідоме
)
від
Міністерства
культури
України
і
,
згодом
,
Станіслав
Маковський
-
професор
Варшавського
університету
,
видатний
дослідник
життєвого
і
творчого
шляху
поета
.
Активно
популяризуючи
життя
і
творчість
поета
,
Маргарита
Гецевич
віддала
цій
благородній
справі
майже
три
десятиріччя
праці
в
музеї
.

Нав
,
язання
нею
ділових
контактів
з
видатними
письменниками
,
дослідниками
,
з
представниками
театрів
України
та
Польщі
збагатили
музейні
фонди
Кременецького
краєзнавчого
музею
цікавим
матеріалом
.

У 1996 році відповідальність за даний літературно-меморіальний відділ була покладена
на
Тамару
Сеніну
,
завідуючу
відділом
новітньої
історії
цього
ж
музею
.

Минав час, а думка про створення самостійного музею Словацького продовжувала жити.

В 1997 році подібні листи-звернення писав уже Міністру культури Польщі наступний директор краєзнавчого музею

—
Володимир
Бернацький

Цій же темі з 1990 року, протягом усіх років своєї діяльності приділяло увагу і Товариство відродження польської культури ім.

Ю.
Словацького
в
Кременці

Його
головою
на
той
час
була
Ядвіга
Гуславська

Ідеї
створення
музею
було
присвячено
виставку
кременецьких
художників

і
фотомайстрів

“

Кременець

—

місто

Словацького

в

живописі

,

графіці

і

фотографії

”

,

яка

в

1992-1994

роках

демонструвалася

в

чотирнадцяти

містах

Польщі

.

Тоді

ж

на

справу

відродження

цього

закладу

пані

Гуславською

були

зібрані

добровільні

пожертви

громадян

Польщі

,

які

знайшли

своє

конкретне

призначення

В
майбутньому

.

Звичайно, і це далеко неповний перелік подій та імен, з якими були пов'язані передумови створення єдиного в світі музею Юліуша Словацького

.

Багаторічні сподівання польських та українських письменників здійснити цю спільну мету аблизилися до успішного завершення тільки наприкінці двадцятого століття

,
коли
за
справу
нарешті
взялися
представники
вищих
рівнів
влади
обох
держав

.

Дієвим

кроком
до
цього
стали
чергові
тури
українсько
-
польських
переговорів
стосовно
можливості
та
порядку
проведення
реставраційних
робіт
у
давній
садибі
.

Чергові зустрічі на рівні міністрів (переговори у Міністерстві культури і мистецтв України

,
а
також
у
Державному
Комітеті
в
справах
будівництва
,
архітектури
і
житлової
політики
України
,
які
відбулися
у
Києві
,

в
грудні
1998
року
з
участю
Державного
Секретаря
Міністерства
Культури
і
Мистецтва
Республіки
Польщі
Славоміра
Ратайського

,
а
також
у
ході
офіційного
візиту
пана
Прем
,

єр
-
Міністра
Республіки
Польщі
Єжи
Бузка

в
Україну
у
лютому
1999
року
привели
до
зближення
усіх
точок
зору

.

Переговори

,
які
задовільнили
обидві
сторони

,
відбулися
також
15
січня
1999
року
з
участю
представників
влади
самоврядування
міста
Кременця
під
керівництвом
Андрія
Гуславського

,
із
представниками
Кременецької
районної
державної
адміністрації

,
яку
очолював
Василь
Кравець

,
а
також
із
членами
польського
середовища
в
Україні
.

Здається, саме остання зустріч і зіграла вирішальну роль у цій історії.

Тоді представники польської сторони пообіцяли фінансове забезпечення для здійсненн
я реставр

аційних
робіт
садиби
Словацьких
та
створення
експозиції
майбутнього
закладу

.
Їх
делегацію
представляли

:
Генеральний
консул
Республіки
Польща
у
Львові

-
Пьотр
Коновроцкі

,
заступник
Міністра
культури
та
мистецтва
Республіки
Польща

,
він
же
Державний
Секретар
, -
Славомір

Ратайські

,
Уповноважений
Міністра
Культури
та
Мистецтва
у
справах
відзначення
150-
их
роковин
смерті
Ю

.
Словацького

-
Яцек
Копчіньські

,
Директор
Департаменту
Промоції
Творчості
у
Міністерстві
Культури

-
Агнешка
Комар

-
Моравська

,
представник
Бюро
Уповноваженого
Уряду
у
справах
польської
культурної
спдщини
за
кордоном

—

Яцек
Мілер
головний
спеціаліст
Бюро
Уповноваженого
в
справах
Польського
культурного
надбання
за
кордоном
,
представник
Канцелярії
Голови
Ради
Міністрів
Яцек
Міллер
,
Уповноважений
від
Міністерства
культури
РП
,
начальник
управління
культури
Підкарпатського
воеводства
-
Маріуш
Ольбромський
.
Того
дня
учасниками
зустрічі
було
обговорено
питання
про
спільне

відкриття
Року
Словацького
та
відзначення
4
вересня
190-
ї
річниці
від
дня
народження
і
150-
ї
річниці
з
дня
смерті
поета

.
Діалог
послужив
добрим
початком
для
розвитку
наступних
дій
і
зміцнення
стосунків
на
майбутнє

Вже на початку березня 1999 року у Кременецькій районній держадміністрації відбулася розширена рада представників обласної державної

адміністрації

,
обласної
ради

,
керівників
та
сужбовців
місцевої
і

районної
влади

з
участю
Дмитра
Павличка

—
тоді
Посла
України
в
Польщі

,
великого
шанувальника
творчості
Юліуша
Словацького

,
який
віддавна
докладав
чимало
сил

,
щоб
музей
відбувся

.
Проблематичним
питанням
було
переселення
міської
бібліотеки
з

родинного
будинку
Словацьких
в
інше
приміщення
.

26 березня у Кременці, відбулася ще одна офіційна зустріч, в якій на цей раз, крім вище згаданих

,
взяли
участь
:
з
польської
сторони
—
представник
канцелярії
Прем

,
ер
-
Міністра
Польщі
Павел
Коваль

,
перший
секретар
Посольства
РП

в
Україні
Богуслав
Возняк

,
української
сторони
—
директор
Департаменту
музеїв

Міністерства
культури
України
Адріана
В
,
ялець
,
голова
Тернопільської
обласної
державної
адміністрації
В
.
Г
.
Вовк
,
заступник
голови
Тернопільської
облдержадміністрації
Б
.
М
.
Андрушків
.
Попереду
накреслювалось
багато
завдань
,
які
необхідно
було
вирішити
найближчим
часом
:
переселення
бібліотеки
,
реставрація
будинку

,
створення
експозиції
...

Незабаром усі ці технічні роботи розпочалися. А, між тим, відбувалися цікаві події, які в
дало
перепліталися
із
справами
буденного
характеру
.

Не пройшло і місяця після сіневих переговорів, як делегація з Кременця на запрошення
Міністра
культури
Республіки
Польщі
нанесла
візит
у
Варшаву
.

Тоді
в
перші
дні
лютого
питання
про
утворення
музею
Словацького
обговорювалось
у
кабінеті
віце
-
Міністра
Славоміра
Ратайського

.
Очолював
українське
представництво
Міністр
культури
Дмитро
Остапенко

.
Через
поважні
причини
були
відсутніми
голова
Кременецької
районної
держадміністрації
Василь
Павлович
Кравець
і
міський
голова
з
Кременця
Андрій
Андрійович
Гуславський

.
Того
дня
їх
імена
зачитувались
Прем

,
ер
-
Міністром
Польщі
Єжи
Бузком
у
списку
Почесних

гостей
,
запрошених
на
урочистості
відкриття
Року
Словацького
.

4 лютого у Королівському Замку відбулася прес-конференція. Слово мали: Міністр куль
тури
та
мистецтва
РП
Йоанна
Внук
-
Назарова
,
Голова
Комітету
вшанування
пам
,
яті
Юліуша
Словацького
,
професор
Аліна
Ковальчикова
,
Міністри
культури
України
-
Дмитро
Остапенко
,
віце
-
міністр
культури

Литви

—

Юозас

Щервінскас

,

представники

Посольств

різних

країн

світу

.

Від

Кременця

—

через

відсутність

керівників

міста

та

району

-

Тамара

Сеніна

.

Увечері того дня відбулося вручення урядових відзнак групі гуманітаріїв з Польщі, України та

Литви

,

які

найбільше

відзначились

у

справі

популяризації

імені

великого

польського

Поета

.

На

завершення

прозвучали

пісні

на
його
слова
та
іших
авторів
-
класиків
польською
і
українською
литовською
мовами
.
Присутні
були
зачаровані
прекрасним
виконанням
українського
співака
,
соліста
Національної
Опери
у
Варшаві
Андрія
Шкургана
(
родом
із
Львівської
області
).

До складу Комітету по вшануванню тодішніх пам'ятних дат поета входив професор Яро
слав
Ісаєвич
з
Києва
,
який
надалі

координував
відзначення
Року
Словацького
в
Україні

·
У
квітні
того
року
відбулася
Урочиста
академія
під
назвою
“

Юліуш
Словацький
і
Україна
”

—
в
актовому
залі
Львівського
університету
ім

·
І
·
Франка

·
В
Тернопільському
театрі
ім

·
Леся
Курбаса
акторами
Львівського
національного
польського
театру

була
поставлена
вистава
під
назвою

“

Поет
і
натхнення
”

,
написана
на
підставі
віршів
і
листів
Словацького
до
своєї
мами
у
Кременець

.
Місцем
організації
виставки
з
тимчасовим
експонуванням
деяких
оригінальних
особистих
речей
поета
стала
бібліотека
ім

.
В

.
Стефаника

,
що
діє
при

Національній
Академії
Наук
України
у
Львові

·
Науковцями
Києва
було
організовано
ряд
інших
виставок

,
проведена
травнева
сесія
Міжнародної
школи
на
тему
“

За
гуманістичну
Центральну
та
Східну
Європу
”

·
Під
керівництвом
польського
професора
Єжи
Аксера
відбувся
семінар

,
присвячений
поету

·
В
Києво

-

Могилянській
академії
пройшла
наукова
конференція

.

Завершальним етапом офіційних святкувань Року Словацького стали урочисті заходи, організовані

в
Кременці

,

у
педагогічному
коледжі
ім

.

Тараса
Шевченка

,

нині
гуманітарно

-

педагогічному
інституті

(

ректор
Афанасій
Ломакович

). 4

вересня

,

в
день
народження
поета

,

місто
відвідало
чимало
цікавих
людей

з

України

та
Польщі
.
Урочистості
супроводжувались
науковими
конференціями
,
іншими
заходами
,
а
також
—
концертами
,
підготовленими
викладацьким
складом
педколеджу
і
представниками
Товариства
відродження
польської
культури
ім
.
Ю
.
Словацького
в
Кременці
.

Тоді ж у педколеджі відбулася виставка-презентація творчих робіт українських та польських художників
-
учасників
міжнародного
художнього
пленеру
,

що
напередодні
проходив
у
Кременці
.
Організаторами
були
:
Уршуля
Ольбромська
з
Польщі
—
мистецтвознавець
та
науковець
Національного
Музею
Землі
Перемишлянської
із
м
.
Перемишль
,
а
також
—
начальник
управління
культури
Підкарпатського
воєводства
Маріуш
Ольбромський
(
РП
).
Від
української
сторони
всіляко
сприяла
цій
справі

згадана

вище

Тамара

Сеніна

,

зав

літературним

відділом

Кременецького

краєзнавчого

музею

.

Увечері

на

Замковій

горі

,

біля

вогнища

,

була

організована

зустріч

з

українськими

та

польськими

письменниками

,

поетами

і

художниками

,

які

з

,

їхалися

в

родинне

місто

поета

в

ті

дні

.

Звучали

поетичні
твори

,
пісні
під
гітару

.

190-ій річниці від дня народження Юліуша Словацького була присвячена прем'єра теле
візійного
фільму

“

Кременець

—

місто
Короля
Духа
”

під
авторством
та
режисурою
кременчанина
Віктора
Підгурського

.

Урочистості

,

як
завжди

,

проходили

,

на
піднесенні

.

Та
на
цей
раз
народжувалась
якась
особлива
впевненість

у
тому
,
що
музей
буде
.

Паралельно з організацією творчих заходів у Кременці активно проводилася технічна робота щодо оформлення документації для початку реставраційних робіт садиби Словацьких .
У липні 1999 року , згідно розпорядження виконуючого обов ,
язки голови Тернопільської обласної державної адміністрації ,
в Кременці

був
визначений
склад
членів
комісії
щодо
роботи
по
утворенню
літературно
-
меморіального
музею
Юліуша
Словацького
.

Уже в травні 1999 року визначились із переселенням міської бібліотеки з родинної сади
би
ловацьких
в
інше
приміщення
. 26
червня
була
затверджена
проектно
-
кошторисна
документація
на
пристосування
існуючого
будинку
по
вулиці
Шевченка
, 18
під
бібліотеку
. 2
липня
цей

заклад
зайняв
своє
місце
в
будинку
,
придбаному
відповідно
до
постанови
Кабінету
Міністрів
України
від
21
травня
1999
року
,
№
877,
який
так
само
вимагав
великого
капітального
ремонту
.
Та
,
незабаром
,
усі
роботи
були
закінчені
і
весною
2000
року
відбулося
відкриття
бібліотеки
з

участю
Міністра
культури
та
мистецтв
України
Юрія
Богущького
.

Початок 2001 року розвіяв усі сумніви – бути чи не бути єдиному в світі музею Словацьк
ого в Кре

менці
. 5
лютого
була
укладена
і
почала
діяти
двостороння
угода
,
на
основі
якої
Кременецька
міська
рада
передала
на
період
здійснення
монтажних
і
реставраційних
робіт
Міністерству
культури
та
мистецтва
Республіки
Польщі
будинок

родинного
маєтку
Словацьких
із
земельною
ділянкою
в
межах
зазначеного
проекту

.

І вже наступного дня розпочалася реставрація садиби її здійснював філіал польсько-української
фірми

“

Енергополь

-

Трейд

-

Варшава

”

,

що
знаходиться

в

Києві

.

Фінансові
витрати

,

як

і

було
домовлено

,

взяло

на

себе

Міністерство

культури

Польщі

,

кошторисні

розцінки
були
профінансовані
дирекцією
“
Спільноти
Польської
”
у
Варшаві
під
керівництвом
-
пана
Анджея
Стельмаховського
.
Ремонтні
та
реставраційні
роботи
виконували
польські
(
з
Любліна
)
та
українські
(
з
Кременця
)
будівельники
.
Контроль
за
їх
виконанням
здійснювало
Міністерство
культури
Польщі
,
представники
Посольства

РП
та
Генерального
Консульства
Польщі
у
Львові
.
Вникали
в
хід
будівельних
робіт
керівники
всіх
рівнів
обласної
і
місцевої
влади
,
а
також
-
Кабінет
Міністрів
та
Міністерство
культури
і
мистецтв
України
.
Про
стан
справ
завжди
були
проінформовані
Президенти
обох
держав
.

Водночас у Варшаві створювалась експозиція. За Угодою Міністерств культури України та Польщі відповідальними за неї були :

завідуюча відділом науково-освітньої роботи музею літератури ім. Адама Міцкевича у Варшаві Йоланта Поль , (основний експозиціонер) і завідуюча літературним відділом Кременецького краєзнавчого музею Тамара Сеніна (консультант по створенню експозиції).

Обидві працювали над

написанням
концепцій

·
складанням
структурних
і
тематико

-
експозиційних
планів

·
Рецензентами
були
науковці
Національного
музею
літератури
у
Києві

·
Автором
художнього
оформлення
та
дизайну
став
Кшиштоф
Бурнатович
із
Варшави

·

Наприкінці червня 2002 року реставраційні роботи були завершені і садибу знову перед
али у

власність
Кременецької
міської
ради

·
Відтоді
будівля
демонструє
на
своїх

стінах
дерев
,
яні
балки
,
котрі
дихають
епохою
двохсотрічної
давності
.
Пам
,
ятка
архітектури
кінця
X
V
III
століття
,
збудована
за
взірцем
міщанської
садиби
у
стилі
класицизму
.
На
її
фасаді
—
меморіальна
дошка
,
що
засвідчує
проведені
тут
перші
дитячі
роки
маленького

Юліуша

.

Тоді ж, у червні 2002 року заклад одержав статус обласного і був взятий “під крило” управління

культури

Тернопільської

обласної

державної

адміністрації

,

начальником

якого

був

Валерій

Бачинський

.

Таким

чином

,

рішенням

Тернопільської

обласної

ради

він

був

утворений

26

липня

2002

року

і

став

носити

назву

:

обласний

комунальний

літературно

-

меморіальний

музей

Юліуша

Словацького

В
м
.
Кременці
.
Директором
призначили
Тамару
Сеніну
.

Не вірилося, що мрія, котру виношували дві країни , нарешті стала реальністю і їх спільн
им на
дбанням
,
подією
великого
міжнародного
значення
,
що
спонукає
до
зміцнення
добросусідських
відносин
та
зближення
двох
слов
,
янських
народів
і
культур
,
таких
споріднених
між
собою
.

Так відреставроване приміщення, набравши первозданного вигляду, почало обживатися

.
Незабаром
були
прийняті
на
роботу
перші
працівники
:
завідувач
господарством
Григорій
Пальчевський

„
робітник
по
догляду
за
будинком
та
відповідальний
за
газове
господарство
у
музеї
Руслан
Сенін
і
головний
бухгалтер
Юрій
Бернацький

.
Саме
в
такому
обмеженому
складі
працівників
пройшли
перші
місяці
роботи
у

новоствореному
закладі
та
останні
дні
2002
року

.
В
цей
час
була
оформлена
технічна
документація

,
виготовлені
найважливіші
музейні
атрибути

:
печатка
і
штамп

.
У
пустих
залах
організовувались
перші
виставки

,
проводились
інші
заходи

.
Відбувалися
заплановані
зустрічі
з
представниками
Товариства
Відродження
польської
культури
ім

·
Юліуша
Словацького
в
м.
·
Кременці
,
Товариства
української
“
Просвіти
”
ім.
·
Тараса
Шевченка
,
районного
відділу
народної
освіти
,
навчальних
закладів
міста
,
відділу
культури
,
творчою
інтелігенцією
міста
,
з
людьми
різних
політичних
поглядів
та
партій
,
з
участю
яких
планувалася

робота
музею
на
майбутнє

.

Не дивлячись на те, що основна експозиція все ще не була передана із Варшави до Кременця

,

атмосфера
в
музеї
була
сприятливою
для
активної
творчої
роботи

.

За цей час майже повністю сформувався колектив, до складу якого увійшло чотирнадцять чоловік

—

п
,
ять
науковців
та
інших
спеціалістів
української
і
польської
національностей

.

Це

-

талановиті

,

мудрі

,

помірковані

та
інтелігентні
люди
.
То
ж
,
ради
історії
і
того
,
що
вони
теж
першими
розпочинали
діяльність
обласного
літературно
-
меморіального
музею
Юліуша
Словацького
в
м
.
Кременці
,
у
ці
документальні
спогади
вписуються
і
їхні
імена
.

Аліна Шульган – випускниця відділу полоністики Ягеллонського університету, згодом аспірантка
Варшавського
університету

—
старший
науковий
працівник
музею
;
Оксана
Зуб
-
за
спеціальністю
викладач
зарубіжної
філології
,
здобувала
освіту
у
Кам
,
янець
-
Подільському
педінституті
—
головний
зберігач
фондів
;
Лілія
Скакальська
—
навчалася
на
факультеті
польської
філології
у
Люблінському
університеті
—
працювала
науковим
працівником
музею
;

Олена
Гаськевич

—

закінчила
філологічний
факультет
Волинського
державного
університету

—

науковий
працівник
музею

;

Наталя
Перескокова

—

після
навчання
на
факультеті
іноземної
мови
слов
,

янського
відділення
того
ж
самого
Волинського
університету
здобула
спеціальність
викладача
світової
літератури
та
російської
мови

—

науковий
працівник

.

Згодом
на

заміну
Лілії
Скакальської
прийшла
Людмила
Охоцька
,
яка
закінчила
факультет
польської
філології
у
Варшавському
університеті
.
Кілька
місяців
,
до
переїзду
в
Польщу
,
працювала
науковим
співробітником
Вікторія
Заліщук
,
яка
студіювала
раніше
полоністику
в
університеті
м
.
Бялистоку
.
Талановито
і
з
великою
відповідальністю
до

роботи
продовжує
справу
своїх
попередників
головний
бухгалтер
музею
Володимир
Шевчук

·
Жодне
друковане
видання
в
музеї
не
обходиться
без
дизайнерської
майстерності
Валерія
Сеніна

·
Йому
належить
немала
участь
і
в
дизайні
музейного
сайту

·
Чистоту
та
комфорт
у
приміщенні
з
перших
днів
діяльності
закладу
підтримують
і

оберігають
його
музейні
доглядачі
та
інші
технічні
працівники

—
Мирослава
Сеніна

,
яка
веде
водночас
і
кадрову
справу

,
Ліана
Гуславська

—
котра
працює
касиром

,
Гелена
Вітушинська
і
Олена
Поліщук

,
на
зміну
якій
прийшла
згодом
Вікторія
Скремятнікова

—
охоронці
естетичного
порядку

,
від
яких

залежить
перше
враження
про
музей
у
його
відвідувачів
,
До
числа
тих
,
які
одними
з
перших
почали
закладати
основи
успішного
розвитку
музейної
справи
у
закладі
,
по
праву
вписуються
імена
Станіслава
Люткевича
,
незмінного
виконуючого
обов'
,
язки
завідуючого
господарством
,
і
Володимира
Стецюка
,
,

художника

,

з

допомогою

якого

оформляються

музейні

виставки

.

Так поступово родинний будинок Словацьких наповнювався чарівністю двох мов, привіт
ними

Г

олосами

,

дзвінким

сміхом

,

а

від

того

створював

своє

особливе

родинне

гніздо

.

Прихід

кожного

новачка

ставав

приємною

подією

для

інших

.

В

результаті

народився

колектив

,

який

самі

ж

працівники

назвали
“
музейною
сім
,
єю
”
.

Кожен з них, розпочавши роботу з нуля, продовжував виконувати її за спільно сформованими принципами

.
Зосереджувалась
вона
на
збиранні
експонатів
і
їх
науковому
опрацюванні
,
на
вивченні
тем
і
написанні
рефератів
,
статей
,
нарисів
,
на
створенні
наукової
бібліотеки
.
Вчилися
проводити
екскурсії
,
брали

уроки
польської
мови
,
що
безкорисливо
проводились
при
Товаристві
Відродження
польської
культури
ім
.
Ю
.
Словацького
у
Кременці
викладачами
із
Польщі
.

Наприкінці грудня того ж 2003 року у музеї, за розпорядженням Міністерства культури України

,
почала
діяти
тимчасова
виставка
,
присвячена
життю
і
творчості
поета
.
Із
Кременецького
краєзнавчого
музею
були
передані

оригінальні
речі
Словацьких
та
інші

,
які
належали
епосі
романтизму

,
і
колись
були
окрасою
виставки

“
Словацький
на
тлі
епохи
”

та
залів
довоєнних
музеїв

.
Вона
діяла
до
наступної
весни

.

Постійно діюча експозиція “Юліуш Словацький – “Година родумів”” була перевезена з м
узею
літератури
ім

.

А

.

Міцкевича

,

що

у

Варшаві

,

наприкінці

березня

2004

року

і

змонтована

в

перших

днях

квітня

.

Здавалося

,

не

тільки

в

музеї

,

а

й

у

всьому

Кременці

,

відбулося

оживлення

.

Це

були

особливі

дні

і

години

знайомства

працівників

музею

з

експонатами

та
радість
спостерігання
за
їх
монтуванням

.
Епоха
романтизму
поступово
заповнювала
зали
і
створювала
незвичний
настрій
у
них

.
Цікаво
було
спостерігати
за
вправністю
рухів
художника

-
оформлювача
Кшиштофа
Бурнатовича

,
асистента
Пьотра
Прасули

,
проектантів
оформлення
вікон

і
дверей
тканиною
Тамари
Пшигонської
та
Анни
Ренке

-
Гаспарскої
,
яким
давала
свої
розпорядження
пані
Йоланта
Поль
.

Експозицію, в кількості ста шестидесяти дев'яти експонатів: копій меблів та інших предметів інтер'єру XIX сторіччя в стилі бідермейер, ампір, Варшавського князівства, чипендейл, разом із вище згаданими предметами, переданими з Кременецького краєзнавчого музею (більше десяти

одиниць
) ,
розмістили
у
восьми
залах
.
Умовно
поділена
на
літературний
і
меморіальний
відділи
,
експозиція
надалі
ставила
собі
за
мету
презентацію
творів
поета
,
які
допомогли
б
відвідувачу
уявити
найважливіші
події
життя
поета
,
що
складають
його
творчу
біографію
на
фоні
історичної
епохи
.
“

Будь
впевнена
, -
писав
до
матері
, -
що
моя
біографія
буде
колись
благородною
»

.
І
справді
,
кожен
наступний
розділ
,
який
знайомить
нас
із
життєвим
і
творчим
шляхом
поета
(
у
Кременці
,
під
час
його
подорожей
по
Поділлі
,
у
Вільно
,
Варшаві

,
Нмеччині
,
Франції
,
Англії
,
Італії
,
Швейцарії
,
на
Близькому
Сході
)
,
переконує
—
він
став
гідним
послідовником
Данте
,
Аріосто
,
Байрона
,
Шекспіра
...
.

Назва “Година роздумів” взята від одноіменної поеми, яку написав поет у Швейцарії в 1833 році

.
Твір
вважається
автобіографічним

.
За
словами
Словацького
він
попрощався

ним
з
юнацькою
мрійливістю
і
романтичним
періодом
своєї
творчості
,
згадуючи
про
все
,
що
залишилося
в
минулому
,
тобто
,
в
рідному
Кременці
та
Вільно
.
“
Година
роздумів
”
—
це
також
година
і
наших
роздумів
над
життям
генія
.
Прагнення
відчути
і
зрозуміти

його

,

як

поляка

,

котрий

став

речником

подій

та

сподівань

свого

покоління

на

майбутнє

відродження

і

єдність

Польщі

,

розділеної

тоді

між

трьома

європейськими

монархічними

державами

—

Австрією

,

Прусією

та

Росією

,

і

,

як

поета

,

котрий

жив

болями

свої

епохи

,

вітав

будь
-
який
порив
справедливості
,
свободи
інших
народів
,
зокрема
українського
-
І
,
як
великого
Кременчанина
,
що
назавжди
був
прив
,
язаний
до
землі
,
на
якій
народився
,
як
поета
романтичної
душі
і
,
водночас
,
її
іронічного
критика
,
вождя
національно

-
визвольної
боротьби
,
“
що
втікає
перед
мукою
”
,
і
творця
містичної
системи
,
який
в
той
же
час
проголошує
неминучість
революції
.

Експозиція знайомить з найближчими йому людьми: мамою, батьком, дідом та бабунею,

вітчимом
,
названими
сестрами
,
першою
любов
,
ю
...
Це
дуже
вдало
виконані
копії
.

Колись
ці
портрети
виконували
знані
художники
Польщі
:
Юзеф
Пічман
,
Яна
Рустема
та
інших
.

Екскурсія по музею починається і закінчується Кременцем. Та якщо в першому вона зна
йомить
з
родиною
Юліуша
Словацького
і
містом
першої
половини
XIX
-
го
століття
,
то
в
останньому
передає
його
атмосферу
крізь
злиття
двох
епох
:
XX

—
го
і
початку
третього
тисячоліття

·
Тема
цього
залу

—
“
Місто
великої
туги
”

·
Тут
—
портрети
корифеїв
української
літератури

·
окремі
твори
яких
були
споріднені
з
творами
поета

:
Тараса
Шевченка

·
Івана
Франка

·
Олени
Пчілки

·
Лесі
Українки

...
А

також

-

фотографії

дослідників

його

життєвого

і

творчого

шляху

в

Україні

,

учасників

урочистостей

з

нагоди

річниць

в

різні

часи

:

Максима

Рильського

,

Миколи

Бажана

,

Олеся

Гончара

,

Леоніда

Вишеславського

,

Григорія

Вєрвеса

...

і

тих

,

хто

його

донині

шанує

і

любить

:

Дмитра
Павличка

,
Романа
Лубківського

,
Станіслави
Левінської

,
Ростислава
Радишевського

...

,
його
відданих
земляків

...

Відкриття музею відбулося 20 вересня 2004 року. Ця подія співпала із вшанування 195-р

іччя
з
дня
його
народження
, 155-
ої
річниці
смерті
Юліуша
Словацького
та
із
святкуванням
777-
річниці
першої
літописної
згадки
про
Кременець

,
в
якому
геній
світової
літератури
появився
на
світ
.
Проводилось
відкриття
на
рівні
Кабінету
Міністрів
України
та
Уряду
Республіки
Польща
,
а
також
—
обох
Міністерств
культури
що
стало
яскравим
прикладом
співробітництва
в
галузі
культури
братніх
слов
,
янських
народів
.
Участь
у

відкритті

брали
представники
народної
дипломатії
обох
держав

,
духовенства

,
члени
спілок
українських
та
польських
письменників

,
науковці
обох
країн

.
Усе
проходило
на
високому
міжнародному
рівні

,
що
свідчило
про
те

,
що
процес
тривалих
переговорів

і
дискусій
дав
високий
результат

—
перемогу
прогресивної
громадськості

,

яка
все
зробила
для
того
,
щоб
ідея
створення
музею
,
котра
виношувалась
не
одне
десятиліття
,
стала
реальністю
.

Відтоді для обласного літературно-меморіального музею Юліуша Словацького розпочав
ся новий
відлік
часу
.

Визначились
основні
напрямки
роботи
:
науково
-
дослідницька
,
наукового
комплектування
фондів
,
реставраційна
,
науково
-

експозиційна

,
освітньо

-
інформаційна

,
науково

-
масова

,
науково

-
методичної
ради

,
господарська

.
І

вже
на
кінець
2006
року

,
пісумовуючи
зроблене

,
основні
показники
становили

:
більше
15000
тисяч
чоловік
відвідувачів

,
проведено
майже
700
екскурсій

,
зібрано
більше
2
тисяч

експонатів

,
укомплектовано
наукову
бібліотеку

,
в
якій

-
майже
три
тисячі
книг

,
організовано
майже
30
стаціонарних
виставок

,
надруковано
більше
50
статей
в
українській
та
польській
періодиці

,
дано
чисельну
кількість
інтерв

,
ю
для
українського
й
польського
радіомовлення
і
телебачення
.

Основна мета, намічена колективом, почала реалізовуватись з перших днів. Окрім дослідження та пропаганди життя і творчості Юліуша Словацького, тут активними стали популяризація видатних особистостей української та польської літератури пов, язаних з постаттю поета, ознайомлення молоді з епохою романтизму і зацікавлення її словом та музикою класиків світового мистецтва, вивчення і шанобливе пропагування

народних
традицій
як
України
та
Польщі
,
так
і
інших
народів
,
які
проживають
на
Кременеччині
.

Протягом цього періоду музейниками були опрацьовані теми наукових рефератів: “Дослідження життя Кременецької еліти у XIX столітті”
і
“Кременецький лицей у

долі
родини
Словацьких
”

’
”

Із
Словацьким

-

по
Україні
”

—

(
Олена
Гаськевич
)
“

Сучасна
мова
кременецьких
поляків
найстаршого
покоління
і
вплив
на
неї
мови
місцевих
українців
”

—

(
Аліна
Шульган
)
“

Елементи
спорідненості
українського
та
польського
писанкарства
”

—

(
Людмила
Охоцька
)
“
Митці
Волинського
краю
”
(
порівняльна
характеристика
творів
Ю
.
Словацького
та
Лесі
Українки
)
—
Наталя
Перескокова
)
про
Віллібальда
Бессера
«
У
пошуках
істини
»
-
Оксана
Зуб
і
багато
-
багато
інших
.

Розвивається в музеї і видавнича справа. Подією 2005 року став вихід у світ літературно-мистецького

ої
“
Година
роздумів
”
.
Виходить
періодично
,
тиражем
—
600-400
примірників
,
розповсюджується
через
кіоски
Кременця
разом
з
міською
газетою
.
Крім
того
,
у
Львівському
видавництві
“
Фаріон
”
вийшли
з
друку
:
комплект
листівок
“
Музей
Юліуша
Словацького
”
(
автор
Тамара

газети

Сеніна

)

і

путівники

-

“

Кременець

Юліуша

Словацького

”

,

“

Почаїв

”

,

“

Замки

Західної

України

”

(

автор

текстів

(

українською

та

польською

-

Олена

Гаськевич

) -

у

співпраці

з

приватним

підприємцем

,

фотомайстром

,

кременчанкою

Валентиною

Томчук

.

Аліна

Шульган

-

автор
перекладів
з
польської
мови
на
українську
до
путівника
“
Музей
Юліуша
Словацького
”

виданого
у
Варшаві
,
Людмила
Охоцька
—

автор
перекладів
з
української
мови
польською
до
книг
:
“

Кременець
”

і
“

Бучач
”

,
виданих
у
видавництві
“

Збруч
”

,
що

в
Тернополі

·
Тамара
Сеніна

-
співавтор
буклету

«
Кременець
»

,
виданого
у
Київському
видавництві
«

Картографія
»

·
Одними
з
найважливіших
видань
музею
стали
книги

:
літературно

-
мистецький
альманах

«
Там

,
де
Іква
сріблиться
імлою

»

,
публіцистичний
збірник

«
Діалог

,

який
не
завершується

»

,

збірник
епістолярної
спадщини
Поета

у
перекладах
українською
мовою

«

Листи
до
матері

»

,

«

Поезії
Юліуша
Словацького

в
українських
перекладах

»

,

путівники

-

інформатори

та
путівники

по
музею

«

Година
роздумів

»

українською

,

польською

,

російською

,

англійською

мовами
та
інші

.

У 2006 році при музеї заснована літературна студія, яку очолює науковий працівник Нат
аля
Перескокова

.

В музеї налагоджена архівна справа. Наведений тісний контакт з обласним Тернопільсь
ким держав
ним арх
івом

,

в
якому
науківці
проводять
пошукову
роботу

.

Музейниками
здана
в
архів
чимала
кількість
власних
публікацій

,

присвячених
поету

,

а
також

—

популяризації
діяльності
свого
закладу

.

Така
ж
співпраця
була
зав-
,
язана
і
з
музеєм
Незалежності
у
Варшаві
в
2004
році
.

Стаціонарні і пересувні виставки, що тут організовуються, об'єднують державні та регіональні українські і польські свята,
,
присвячуються
видатним
письменникам
,
поетам
,
композиторам
обох
країн
.
Організуються
виставки
художників
та
інші
,
підказані
часом
і

подіями

.

У музеї велика увага приділяється освітньо-інформаційній роботі: проведенню вечорів-з устрічей

,
семінарів

,
тематичних
уроків
для
вчителів
та
школярів

,
студентських
конференцій
міста
й
області

.

Разом
з
Товариством
відродження
польської
культури
в
Кременці

,
проводяться
конкурси
юних
декламаторів
на
кращого
читця
поезії
Словацького
з
різних
областей
України

.

Саме

тут

,

у

“С

алоні

пані

Саломеї

”

,

кременчани

мали

нагоду

побувати

на

вечорах

,

присвячених

Тарасу

Шевченку

,

Івану

Франку

,

Лесі

Українці

з

участю

Народної

артистки

України

Тернопільської

обласної

філармонії

Любові

Ізотової

,

Заслуженої

артистки

України

Тернопільського

обласного

драмтеатру

Віри

Самчук

.

Тут організовуються презентації книг, поетичних збірок українських та польських авторів
в . Од
ні з
таких
були
присвячені
виходу
в
світ
збірника
наукових
досліджень
польських
авторів
під
редакцією
професора
Варшавського
університету
Станіслава
Маковського
—
“
Кременець
.
Атени
Волинські
”
,
фотоальбома про Кременець викладача із Варшави Яна Складовського
,
кременецьких
поетів
та
прозаїків
-
Юрія Климця
,
Олега Васишина
,
Романа Левандовського
,
Василя Лісового і багатьох інших
.

Проходили
авторські
вечори
:
Ольги
Біркової
,
Олександра
Марченка
...
З
метою
реклами
музею
наукові
працівники
влаштовують
бліц
-
зустрічі
для
представників
українських
та
польських
туристичних
фірм
.
Тоді
,
крім
слів
про
поета
чи
діяльність
музею
,
звучить
музика
епохи
романтизму
та
сучасності
,
яку

дарують
слухачам
кременецькі
віртуози
.

У справжнє “Свято роялю” перетворилася презентація музичного інструмента – дарунка
від
польської
письменниці
Марії
Данілевич
,
перевезеного
з
Польщі
представниками
Міністерства
культури
і
Батьківської
Ради
Школи
у
Ставках
в
червні
2006
року
.

Цікаво проходять у музеї щорічні осінні зустрічі з учнями Європейської Родини шкіл ім.
Юліуша
Словацького
під
керівництвом
пана
Анджея
Круля
,
які

приїжджають
майже
кожного
року
восени
з
Польщі
,
Чехії
,
Словачії
.
Зустрічі
перетворюються
у
своєрідні
акції
єднання
,
під
час
яких
на
музейній
території
висаджуються
троянди
,
подаровані
цими
ж
гостями
.

Широкого міжнародного звучання набули щорічні міжнародні літературні читання, присв
ячені
пам
,
яті
Юліуша
Словацького
,
що
з

ініціативи
Дмитра
Павличка
тепер
щороку
відбуваються
в
музеї

·
Важливою
подією
стали
вони
4
вересня
2006
року

·
Цього
дня
відбулася
презентація
книги
“

Юліуш
Словацький

·
Срібний
міф
України
”

,
з
передмовою
Дмитра
Павличка

,
упорядкуванням
Романа
Лубківського

·
В
книгу
увійшло
чимало
творів

великого
поета
,
перекладених
з
польської
мови
українською
.
її
Вихід
у
світ
—
унікальне
явище
в
літературному
житті
обох
країн
.

Особливого звучання та розголосу набрала міжнародна літературно-мистецька зустріч “
Діалог
двох
культур
- 2006
”

,
що
тривала
чотирнадцять
днів
у
серпні
-
вересні
цього
ж
року
.
Організована
і

проведена
в
музеї
Юліуша
·
Словацького
спільно
з
директором
Музею
Землі
Перемишлянської
Маріушем
Ольбромським
та
мистецтвознавцем
Уршулею
Ольбромською
,
ця
зустріч
мала
продовження
і
в
наступні
роки
·
В
даний
проект
ввійшли
:
другий
міжнародний
художній
пленер
“
З
плином
Ікви
”
,
що
проходив
з

участю
українських
та
польських
художників

·
Важливим
моментом
зустрічей
були
і
наукові
конференції

,
в
яких
взяли
участь
науковці
вузів

і
музеїв
України
та
Польщі

·
Незабутніми
залишилися
творчі
авторські
вечори

-
зустрічі
з
Кременецькими
поетами

,
композиторами

,
із
Народними
та
заслуженими
співаками

—
виконавцями

пісень
класичного
жанру
з
Тернополя
,
Рівного
та
Житомира
.

4 вересня цього ж року кременчани і гості міста мали можливість одержати велику насолоду від зіграних у музейному “Салоні” творів Фридерика Шопена лауреатом Шопенівських конкурсів в різних країнах світу — Єдвардом Волянінім та прочитаних поезій Юліуша Словацького актором і режисером із Варшави

Ришардом
Остромецькі

.

Такі
ж
вечори
проводилися
і
в
співпраці
з
генеральним
консульством
у
Львові
та
Національною
музичною
академією
ім

.

Миколи
Лисенка

.

Надалі
міжнародні
літературно

-

мистецькі
зустрічі

«

Діалог
двох
культур

»

стали
традиційними
і
необхідними

в

житті
двох
народів

.

у
2012

році
вони
відбудуться
у
восьмий
раз
.

В історію міжнародних контактів та культурних зв'язків між Україною та Польщею ввійд
е так
ож
і
подія
2005
року
.

Це
—
відкриття
пам
,
ятного
знаку
в
Кременці
,
присвяченого
150-
річчю
з
дня
смерті
Саломеї
Словацької
-
Бекю
,
матері
і
натхненниці

творчості
великого
поета

.
Ініціатором
його
створення
і
замовником
виготовлення
була
дирекція
цього
закладу

.
Встановлений
на
вулиці
Словацького
, 6
А

,
пам
,

ятний
знак
фіксує
місце
знаходження
будинку

,
в
якому
жила
Саломея
Словацька
в
останні
роки
свого
життя
і
тут
померла

.
Автором

проекту

,

а

потім

і

його

виконавцем

став

талановитий

художник

з

Тернополя

Володимир

Логуш

.

Виготовлений

з

граніту

,

знак

нагадує

ліру

.

На

плиті

прикріплена

така

ж

гранітна

оздоба

із

зображенням

жіночої

постаті

в

одязі

стилю

античного

періоду

,

що

рукою

оперлась

на

якір

.

Нижче

—

слова
французькою
мовою

,

котрі

в
перекладі
означають

:

“

Вона
мене
підтримує
”

(

тобто

-

підтримує
надія

).

Цей
символ
використаний
із
власної
печатки
Саломеї
Словацької

,

яку

вона
завжди
ставила

на
своїй
кореспонденції

.

На
урочистостях
відкриття
було
поважне
представництво
з

Польщі

,

яке

очолював

Генеральний

Консул

РП

у

Львові

Веслав

Осуховські

,

а

також

представники

обласної

,

районної

та

місцевої

влади

,

члени

спілок

польських

та

українських

письменників

,

в

числі

яких

наніс

візит

видатний

український

поет

Дмитро

Павличко

.

Колектив музею Словацького став ініціатором відкриття пам'ятної таблиці на фасаді Кременецького гуманітарно

- педагогічного
інституту
ім
.
Тараса
Шевченка
напередодні
200-
річчя
від
дня
народження
Словацького
,
що
свідчить
про
хрещення
Поета
у
ліцейному
костьолі
.
Залагодження
цієї
справи
з
місцевими
,
районними
і
обласними
органами
влади
та
інституціями
,
а
також
виготовлення
технічної
документації
дирекція
музею
взяла

на
себе

·
Фінансову

—
польська
сторона

,
в
особі

—
Маріуша
Ольбромського

,
директора
Національного
музею
Землі
Перемишлянської

·
З
ініціативи
музею
Юліуша
Словацького
та

з
фінансовою
участю
дирекції
Кременецького
ботанічного
саду
відбулося
також
встановлення

у
2009
році
пам

,
явної
таблиці

,
присвяченої
видатному

вченому
,
ботаніку
,
одному
з
перших
директорів
цього
саду
Віллібальду
Бессеру
(1784-1842),
—
на
будинку
,
де
він
на
початку
XIX
століття
проживав
.

У 2012 році літературно-меморіальному музею Юліуша Словацького в Кременці виповни
лось
ять
років
.
За
ці
роки
закладений
фундамент
зміцнів
і
став
твердою

опорою
для
його
міжнародної
діяльності
,
одним
із
центрів
популяризації
не
тільки
життя
і
творчості
генія
Словацького
,
а
й
творчості
українських
,
польських
та
інших
зарубіжних
поетів
і
дослідників
—
шанувальників
його
таланту
.
Ставши
своєрідним
центром
пропаганди
і
взаєморозвитку
культур
двох
народів
,
він

і
надалі
прагне
широкої
діяльності

в
напрямку
єднання
народів
у
любіві

.
Без
цього
уже
не
мислить
свого
майбутнього

.
До
цього
спонукає
його
призначення
і
сутність

.
Музей
став
дієвим
закладом
науки
і
культури
в
краї
.